



Aan Provinciale Staten  
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

Datum : 25 oktober 2011  
Uw kenmerk : **2011RGW133**  
Ons kenmerk : 809315DC  
Contactpersoon : Gerard Smit  
E-mail : gerard.smit  
@provincie-utrecht.nl  
Doorkiesnr. : 3376  
Bijlage(n) : 1

**Onderwerp: Nota Relatie provincie Utrecht met de waterschappen**

**Voorgestelde behandeling: ter kennisname**

Geachte dames en heren,

**Inleiding**

*Aanleiding*

In het Provinciaal Waterplan 2010-2015 (verder: PWP) is de actie opgenomen dat wij nader uitwerken op welke wijze de jaarlijkse rapportage over de voortgang van het plan plaatsvindt. In deel 2 van de bijgevoegde nota is daaraan uitvoering gegeven.

In het in 2010 uitgebrachte Auditrapport 'Toezicht op de waterschappen 2009' is de aanbeveling opgenomen om een nota 'Toezicht op de waterschappen' op te stellen. Wij hebben die aanbeveling overgenomen. Deel 3 van de nota is de uitwerking daarvan.

In het overkoepelende deel 1 van de nota is beschreven wat de aanleiding is voor de nota en wat de visie van de provincie is op de relatie met de waterschappen.

*Voorgeschiedenis; context*

De positie van provincie en waterschappen ten opzichte van elkaar kan in het kort als volgt worden omschreven. De provincie als algemene democratie stelt de kaders voor het regionale waterbeheer. De waterschappen als functionele democratie hebben de zorg voor het regionale waterbeheer en de zuivering van stedelijk afvalwater. Ook beheren zij een groot deel van de primaire waterkeringen. Zij voeren hun taken uit binnen de door het Rijk en de provincie gestelde kaders. De provincie voert toezicht uit op de waterschappen. De provincie werkt daarnaast bij de uitvoering van beleid in de fysieke leefomgeving in de rol van gebiedsregisseur samen met de waterschappen als uitvoerder van waterbeleid.

In de afgelopen jaren is er veel aandacht geweest voor de wijze waarop de provincie invulling geeft aan haar toezichthoudende taak en voor de wijze waarop kan worden nagegaan in hoeverre de waterschappen bij de uitvoering van hun taak de gestelde doelen daadwerkelijk halen.

In Utrecht is in 2005 gestart met de zogenoemde voortgangsoverleggen tussen de portefeuillehouder voor Water met de dijkgraaf van elk van de vier in Utrecht gelegen waterschappen over de voortgang van het in het Waterhuishoudingsplan 2005 -2010 neergelegde beleid.

In 2005 zijn op koepelniveau tussen het IPO en de Unie van Waterschappen afspraken gemaakt over de afstemming van taken tussen provincies en waterschappen en het toezicht door provincies op waterschappen. Die afspraken zijn vastgelegd in de nota 'Afstemming van taken in het regionaal waterbeheer' van april 2005.

Een aantal ontwikkelingen (de veranderende verhouding tussen provincies en waterschappen, de aanbevelingen van de commissie-Oosting over interbestuurlijk toezicht en de invoering van de



Waterwet) gaf aanleiding opnieuw de invulling van het toezicht te bezien. Ook vanuit de IPO-adviescommissie Water werd de wens geuit om als provincies meer op vergelijkbare wijze op te treden richting waterschappen in het uitoefenen van de toezichtstaak. Een en ander heeft geleid tot de IPO-notitie 'Interbestuurlijk toezicht op de waterschappen' van maart 2010.

De bijgevoegde door ons vastgestelde nota bevat de Utrechtse uitwerking.

Over de opzet van de nota merken wij nog het volgende op. Blijkens de praktijk van de afgelopen jaren heeft de jaarlijkse voortgangsrapportage van de waterschappen zich ontwikkeld tot een belangrijk afstemmingsinstrument. In verband met het nieuwe PWP was een nieuw format nodig. Met het nieuwe format wordt voldaan aan de door de waterschappen geuite wens om a) het format zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de rapportages van de waterschappen aan het eigen bestuur, dit ter voorkoming van dubbel werk; en b) duidelijker zichtbaar te maken bij welke projecten sprake is van onderlinge afhankelijkheid (wederkerigheid) c.q. partnership. Dit laatste is gebeurd door ook de onderdelen van het PWP waarvoor de provincie verantwoordelijk is in het format op te nemen waardoor de onderlinge afhankelijkheid zichtbaar wordt gemaakt en voorts door bij sommige projecten zowel het waterschap als de provincie als verantwoordelijk 'eigenaar' aan te duiden. Door het nieuwe format voor de voortgangsrapportages (deel 2, beleidsmonitoring) te combineren met de uitwerking van het provinciaal toezicht (deel 3) wordt het accent meer gelegd op de inhoudelijke onderwerpen c.q. de samenwerking met de waterschappen, zaken die het meest bepalend zijn voor de relatie met de waterschappen, en minder op de formele toezichtsinstrumenten die de provincie heeft als 'stok achter de deur'.

In een bestuurlijk overleg met de waterschappen op 25 mei 2011 hebben de waterschappen ingestemd met de nota.

*Essentie / samenvatting:*

Deel 2 van de nota, de beleidsmonitoring, bevat een format voor de jaarlijkse rapportage over de voortgang van de uitvoering van het PWP (de rapportages van de waterschappen en de beleidsafdelingen vormen de input voor onze rapportage aan u). In deel 3, het provinciaal toezicht, is aangegeven op welke wijze wij invulling geven aan de ons opgedragen wettelijke taak betreffende interbestuurlijk toezicht op de waterschappen. Per besluit is aangegeven wat de juridische grondslag van het toezicht is, welke informatie voor de beoordeling vereist is en hoe de beoordeling plaatsvindt.

*Meetbaar / beoogd beleidseffect*

Er is duidelijkheid over de wijze waarop de rapportage over de voortgang van de PWP-doelstellingen plaatsvindt en over de wijze waarop wij het toezicht op de waterschappen uitvoeren.

**Financiële consequenties**

Geen

**Vervolgprocedure/voortgang**

Wij zijn bevoegd gezag wat betreft het toezicht op de waterschappen. De nota wordt u gezonden om u te informeren over 1) de wijze waarop wij uitvoering geven aan onze toezichthoudende taak en 2) de wijze waarop de jaarlijkse rapportage over de voortgang van de uitvoering van het PWP plaatsvindt.

**Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten**

Wij verzoeken u de nota voor kennisgeving aan te nemen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,  
De voorzitter, R.C. Robbertsen  
De secretaris, H. Goedhart